

Vlaams
Parlement

vergadering **C94**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 22 januari 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Joris Poschet tot Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over culturele samenwerking in Brussel – 754 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi tot Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het politieke panel 'Culturele samenwerking in Brussel, ook op beleidsniveau?' op 12 januari 2015 – 788 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers tot Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het verdwijnen van OP12 op 1 januari 2015 – 669 (2014-2015)	13
VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst tot Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het masterplan voor het kasteel(domein) van Gaasbeek – 654 (2014-2015)	18

VRAAG OM UITLEG van Joris Poschet tot Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over culturele samenwerking in Brussel**– 754 (2014-2015)****VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi tot Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het politieke panel 'Culturele samenwerking in Brussel, ook op beleidsniveau?' op 12 januari 2015****– 788 (2014-2015)****Voorzitter: mevrouw Caroline Bastiaens****De voorzitter:** De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, vorige week organiseerden het Brussels Kunstenoverleg (BKO), het Réseau des Arts à Bruxelles (RAB), de Brusselse Museumraad (BMR) en de Concertation des Centres Culturels Bruxellois (CCCB) een politiek panel waarop alle acht cultuurbeleidsmakers van de vijf verschillende regeringen en colleges uitgenodigd werden. Het was de bedoeling om van alle beleidsmakers te horen of en wanneer de culturele samenwerking in Brussel geconcretiseerd zou worden.

Dat de organisatoren net nu de verschillende betrokken beleidsniveaus hebben samengebracht, is niet zo verwonderlijk. In december beloofde u samen met minister Milquet om tot een inhoudelijke overeenkomst te komen voor de organisatie van een rondetafelconferentie over een Brussels cultureel samenwerkingsakkoord. U hebt er trouwens gezegd dat u eerst over de inhoud tot een overeenkomst wilt komen vooraleer u er middelen aan wilt koppelen.

De aanwezigheid van meer dan 150 Brusselse culturele organisaties op de gezamenlijke verklaring onderstreept de hoogdringendheid van samenwerking voor een daadkrachtig en coherent cultuurbeleid in Brussel. De verschillende culturele organisaties hunkeren naar een verdere uitwerking en invulling van het cultureel samenwerkingsakkoord dat tijdens de vorige legislatuur werd gesloten tussen de Franse en de Vlaamse Gemeenschap. Dat gebeurde dankzij de goede samenwerking tussen Fadila Laanan en Joke Schauvliege. Onze fractie is verheugd dat de ministers van Cultuur van de Vlaamse en van de Franse Gemeenschap hebben laten weten volop te werken aan de invulling van dat cultureel samenwerkingsakkoord.

Tijdens het panelgesprek zijn thema's als diversiteit, onderwijs en de promotie van Brussel aan bod gekomen, maar ook specifieke projecten over Flagey, Kunstenfestivaldesarts en Wiels. Er zou ook gesproken zijn over de oprichting van een informele taskforce. Verder zouden volgens de organisatoren u en minister Milquet in tandem verder samenwerken aan het cultureel samenwerkingsakkoord.

Minister, bent u zoals gepland tot een inhoudelijke overeenkomst kunnen komen met minister Milquet? Zo ja, wat is het resultaat hiervan?

Wat mogen we verwachten van de nog op te richten informele taskforce? In welke mate zal die aansluiten bij het reeds overeengekomen cultureel samenwerkingsakkoord?

Welke volgende stappen zult u ondernemen in het kader van de verdere uitwerking van het cultureel samenwerkingsakkoord? Wanneer plant u de rondetafelconferentie?

Ik sprak al over instellingen zoals Flagey en Wiels, maar er zijn er ook die niet monocultureel of bicommunautair worden bestuurd. Ik denk bijvoorbeeld aan

Cinematek. Ik heb er deze week toevallig een heel interessant bezoek aan gebracht. Het is een wereldvermaard instituut, eigenlijk is het veel te weinig bekend in eigen land. Wat zou u kunnen doen? Ziet u mogelijkheden om bijvoorbeeld ook voor Cinematek met uw Franse en eventueel ook met uw federale collega samen te werken?

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp.a): Voorzitter, minister, collega's, zoals de heer Poschet al zei, kwamen op 12 januari 2015 acht bevoegde beleidsmakers uit vijf verschillende regeringen en colleges, onder wie uzelf, samen in het Museum van Elsene om zich te buigen over mogelijke samenwerkingen op het gebied van cultuur in Brussel. Die mogelijke samenwerking betreft een politieke samenwerking, want we weten dat er in de praktijk in Brussel al verschillende vormen van samenwerking in de culturele sector bestaan. Het is een heel mooie vorm van 'good practice', het is een heel mooi voorbeeld van hoe cultuur vooroploopt op de maatschappelijke evoluties.

Deze samenkomst, georganiseerd door het Brussels Kunstenoverleg, het Réseau des Arts à Bruxelles, de Brusselse Museumraad en de Concertation des Centres Culturels Bruxellois, vond plaats vijf jaar na het Kunstenoverleg van 2009. Dat overleg resulteerde toen in het Cultuurplan voor Brussel, een boekje met uitgebreide analyses en tal van goede voornemens. Meer dan 150 directieleden van Brusselse culturele organisaties waren aanwezig in Elsene, het was dus een ideale gelegenheid voor de beleidsmakers om uit te pakken met hun verwezenlijkingen of met hun wensen.

U moet me echter vergeven dat ik bij het lezen van het persbericht op mijn honger bleef zitten. In de tekst wordt gesteld dat er vandaag een momentum is gecreëerd om de dialoog op te starten. Dat is natuurlijk heel goed, alleen was er vijf jaar geleden ook al zo'n momentum gecreëerd om samen te werken toen het boekje werd gelanceerd. Als we vergelijken met vijf jaar geleden, dan is het enige dat uit de bus is gekomen het samenwerkingsakkoord. Ook dat is moeilijk te verwezenlijken. Het is goed dat het er is, maar voor de rest is het toch schrijnend dat er sindsdien heel weinig veranderd is.

Ik citeer uit het Cultuurplan voor Brussel: "De Brusselse cultuursector wil een informeel platform oprichten voor ontmoeting, discussie en projecten die kunstorganisaties samen met de verschillende cultuurgemeenschappen in Brussel opzetten". Dat staat op bladzijde 22.

Nu, vijf jaar later, staat iedereen volgens het persbericht nog steeds open voor een informele koepel, taskforce of interministeriële conferentie - 'what's in a name?'

Wanneer wordt hier echt werk van gemaakt? Welk orgaan zal hierin het initiatief nemen? Wie zal hierin de lead nemen? Zal dat een minister zijn? U hebt het zelf aangekondigd in september. Zal dat het Brussels Kunstenoverleg zijn? Dat is heel belangrijk.

Ook werd er in 2009 voor gepleit om good practices van cultuurparticipatie te inventariseren. Het is een idee, dat toch niet zo moeilijk uit te werken is, maar wel een belangrijke eerste stap vormt bij het in kaart brengen van het doelpubliek. Zijn hierin al stappen gezet? Welke projecten zijn volgens u goede voorbeelden van cultuurparticipatie in Brussel?

In het Cultuurplan lees ik ook het uitdrukkelijke voornemen om projecten op te starten in prioritaire zones voor culturele ontwikkeling: de Kanaalzone, de Europese wijk en het Jubelpark. Initiatieven als het Festival Kanal tonen hoe het

moet, maar het zit mij dwars dat breed gedragen, ambitieuze ideeën als het Museum Aan het Kanaal (MAK) dan weer zonder overleg worden afgeschoten door de bevoegde instanties. Wat gaat u doen om op beleidsniveau een eensgezinde houding te creëren ten opzichte van de zones die in Brussel schreeuwen om culturele ontwikkeling?

Er zijn maar enkele onvervulde voornemens uit het Cultuurplan van 2009, maar de lijst is lang. Qua diversiteit, onderwijs en organisatie moeten beleidsmakers dringend werk maken van een daadkrachtige, efficiënte samenwerking. Bij de organisaties zelf zie ik immers de wil om efficiënt te gaan samenwerken.

Minister, graag verwijs ik naar het debat over de samenwerking tussen Vlaanderen en de Franse Gemeenschap dat plaatsvond op 2 oktober 2014. U maande me aan om niet te pessimistisch te zijn over de budgetten die zouden worden vrijgemaakt voor culturele samenwerking over de taalgrens heen. Het eerste inhoudelijke project zou het enthousiasme wel wekken en de centen doen rollen. Wel, het spijt me als ik overkom als een zwartkijker, maar na de bijeenkomst op 12 februari lijkt een sterk gezamenlijk project nog erg ver weg. In deze tijden van besparingen moeten we efficiënt en eensgezind toewerken naar kwalitatieve samenwerkingen die substantiële investeringen verdienen.

Minister, zelf werpt u als voorbeeld de Stiftung Preussischer Kulturbesitz op. U weet ook dat de Duitse staat en de Länder samen jaarlijks bijna 150 miljoen euro vrijmaken voor de succesvolle schichting. Alleen als we concrete stappen vooruit zetten, kunnen we een initiatief op poten zetten dat dergelijke investeringen verantwoordt.

Minister, waarom zijn er op de uitzonderlijke ontmoeting in het Museum van Elsene geen concrete afspraken uit de bus gekomen? Hoe gaat u ervoor zorgen dat de organen in dit versnipperde cultuurlandschap hun verantwoordelijkheid opnemen, zodat we in 2020 niet opnieuw dezelfde voornemens moeten maken? Wanneer kunnen we eindelijk fondsen beginnen te werven voor een ambitieus project dat het resultaat is van doorgedreven samenwerking?

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Mevrouw Idrissi, die aanbevelingen zijn inderdaad vanuit de sector gekomen. Het klopt dat het beter zou zijn dat men vandaag verder staat in het uitwerken van de aanbevelingen die de sector indertijd heeft gedaan. Tijdens de vorige legislatuur heb ik vanuit de oppositie meerdere keren aan de minister gevraagd om zo snel mogelijk een cultureel samenwerkingsakkoord te maken. De realiteit is dat de minister dat op het einde heeft gedaan, veeleer op een symbolische dan op ideologische of overtuigende manier om aan Brussel iets te doen.

We hebben dat cultureel samenwerkingsakkoord, en dat juich ik enorm toe. We hebben ook een minister die de kracht van Brussel op het culturele vlak snapt en daar ook ten volle wil voor gaan. Ik hoop dat de minister in het midden van de legislatuur de zaken die al dan niet zijn verwezenlijkt en welke overlegstructuur daar het best voor geschikt is, zal bekijken.

Als afgevaardigde in de Senaat vanuit het Vlaams Parlement vind ik het belangrijk om die verschillende niveaus op elkaar af te stemmen, en met elkaar in dialoog te gaan. Een van de meest normale en noodzakelijke manieren om in dialoog te gaan, is cultuur, omdat cultuur nu eenmaal mensen bij elkaar brengt. Laat ons daar dan ook gebruik van maken om dat in Brussel maximaal te doen tussen de verschillende gemeenschappen.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Dit debat toont aan dat het over alle partijen heen de aandacht wekt. Dat iedereen beseft dat cultuur in Brussel belangrijk is, is zeker al een eerste stap. In Brussel is dat misschien net iets moeilijker omdat er verschillende beleidsniveaus zijn. We moeten hier twee zaken uit elkaar houden. Er was het overleg met alle beleidsniveaus in het Museum van Elsene. Er wordt ook allusie gemaakt op het samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en de Franse Gemeenschap. Dat is ook belangrijk, maar het is een onderdeel.

Mevrouw Idrissi, u hebt gelijk: uit de krantenberichten over het resultaat van het overleg op 12 januari in het Museum van Elsene zijn we niet zoveel wijzer geworden. Maar het was goed om die mensen een eerste keer rond de tafel te brengen en eens van gedachten te wisselen. Er is niets concreets afgesproken maar er zijn wel al zaken besproken. Dat teken ik op uit een van de media-berichten erover. Het is misschien naar aanleiding van deze vragen vandaag het moment om enige toelichting te geven bij de zaken die besproken werden. Ik lees ook dat alle actoren zich bereid hebben getoond om te werken aan een permanent overlegplatform. Ik neem aan dat het in het leven zal worden geroepen naast het samenwerkingsplatform in het kader van het cultureel samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en de Franse Gemeenschap. Wat is het doel van dit overlegplatform: zal het een informele werkgroep blijven of gaan we naar een geformaliseerd karakter? Beide hebben voor- en nadelen.

Wij moeten het overleg met alle betrokkenen in elk geval steunen. Tijdens de plenaire vergadering werd ook gezegd dat dat overleg zeer belangrijk is. Maar het moet wederzijds overleg zijn, dat in vertrouwen gebeurt. Vandaag zie ik het persbericht van minister-president Vervoort. Is het niet voortvarend om een aantal zaken te zeggen? Ga aan tafel zitten en spreek daar. Dat moet vanuit alle beleidsniveaus komen. Iedereen moet de kans krijgen om te zeggen wat er op dat niveau kan en niet kan. We moeten rekening houden met alle budgettaire mogelijkheden die er op al die niveaus zijn of niet zijn. Als we van cultuur in Brussel iets willen maken, zijn vertrouwen en samenwerking belangrijk.

Wij hebben op het eind van de vorige legislatuur het cultureel samenwerkingsakkoord gesteund omdat wij samenwerking belangrijk vinden. Er is een mooi kader gemaakt. Eind december zijn de leden van het samenwerkingsplatform, verbonden aan het samenwerkingsakkoord, vanuit de Vlaamse Gemeenschap aangeduid. Ook de Franse Gemeenschap zou daar nu werk van maken. Minister, hoe gaat u nu verder werk maken van de concrete invulling van het samenwerkingsakkoord? We hebben een mooie lijst, maar het schilderij ontbreekt nog. Hebt u daar een timing voor? Hoe moet dat in de nabije toekomst evolueren? Hoe zal dat worden ingebed in het volledige overleg? In Brussel heb je de federale overheid, de Franstalige overheid en de Vlaamse overheid. Het is belangrijk dat we met al die actoren samenwerken.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Dank u voor de verschillende uiteenzettingen. Ik houd van het beeld dat mevrouw Coudyser ophangt, van de lijst en het schilderij. Normaal gezien schildert men eerst en wordt er daarna een lijst omheen geplaatst. Maar de politiek kent haar eigen methodieken. We zijn eerst het kader aan het bepalen, waarmee we daarna iets moois willen doen – tenzij we vanuit zeer minimalistische vertrekpunten zouden starten, maar dat is niet de bedoeling.

Dit debat gaat inderdaad over inhoud. Ik zal daar straks zoveel mogelijk op ingaan. Het gaat ook over ongeduld, wat ik zeker begrijp. Ik beschouw de verschillende uiteenzettingen als constructief opjagen. Ik heb daar ook ervaring mee, dat is zeer goed. Vertrouwen is ook zeer belangrijk.

Er zijn vragen gesteld over het cultureel samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en de Franse Gemeenschap en over de bredere samenwerking in Brussel. De hoofdvraag was waarom dat allemaal zo lang duurt. Ik zal proberen op de drie vragen te antwoorden.

Met het cultureel samenwerkingsakkoord staan we al het verst. We hadden vanuit de vorige legislatuur een duidelijke basis om op te vertrekken. Dat is zeer goed. Het is ook goed dat we na twee kortere actualiteitsvragen in de plenaire vergadering het debat eens voeren in de commissie. De contacten tussen de twee kabinetten van minister Milquet en mezelf zijn veelvuldig en nog steeds gaande. Alleen moet er op een gegeven moment afgeklopt worden: welke zaken uit het cultureel samenwerkingsakkoord doen we al en kunnen we beter doen? Het gaat vaak over een hele reeks kleinere dingen. Ik geef het voorbeeld van hoe wij extern, in de richting van Europa, samenwerken. Dat is niet de kern. Dat was een van de dingen die we al deden. Dan gaat het ook over zaken die we samen belangrijk vinden maar die op een ander niveau moeten worden gerealiseerd, bijvoorbeeld het kunstenaarsstatuut, dat hoofdzakelijk op het federale niveau wordt bepaald. We hebben er beiden voor gekozen om het samenwerkingsakkoord niet louter in te vullen met punctuele kleinere dossiers maar om toch ook te proberen om een inhoudelijk platform te creëren: wat kunnen we samen doen waar de mensen iets aan hebben? We beginnen daar graag mee in Brussel omdat de samenwerkingsgrond daar vruchtbaar is en omdat het ons een goede start lijkt. Maar het mag niet daartoe beperkt blijven, dat zou een te beperkte invulling zijn.

Het moet dan mogelijk zijn om stilaan naar een samenwerkingsakkoord en een inhoudelijke invulling toe te werken, en om daarover te communiceren. Als we iets te vertellen hebben, zullen we ook zeggen aan welke tijdslijn we denken en welke middelen kunnen worden vrijgemaakt. We zijn januari, we zitten dus nog behoorlijk op schema.

Mevrouw Coudyser maakte de terechte opmerking dat we ondertussen wel verdere stappen hebben gezet, ook al zijn het kleine. Eind december hebben we de Vlaamse samenstelling van het samenwerkingsplatform bepaald. Er is een vast stramien van acht mensen, de twee ministers, twee leidend ambtenaren en dan telkens tweemaal twee mensen van het werkveld in de brede zin van het woord. Wij hebben in de regering die mensen aangeduid op 19 december. De Franse Gemeenschap had in de vorige legislatuur wel al mensen aangeduid, maar ze hebben nog geen vervangers. Die aanduiding zal eerstdaags gebeuren.

Het platform zal letterlijk een platform zijn waarop de verdere samenwerking zal worden gegrondvest. Het zal niet van bovenaf dingen bepalen zonder met BKO, de Brusselse Museumraad of andere instellingen samen te werken, maar er moet wel een vaste structuur zijn, die een beetje automatisch begint te werken. Daar staan we niet ver meer van af.

Er was ook de fameuze bijeenkomst van vorige week maandag. Men kan er op twee manieren naar kijken. Ik heb dat ook gemerkt toen ik daarover communiceerde. Ik vond het op zich geen grote verwezenlijking, maar wel aardig dat we er allemaal waren. BKO liet ons trouwens weten verwonderd te zijn dat elke minister zo snel geantwoord had dat hij of zij aanwezig kon en wilde zijn, en er ook was. Dat is inderdaad niet altijd vanzelfsprekend. Het feit dat we samen een staatsfoto maakten, is eigenlijk niet zo een gek idee. In het begin zei het me niet veel, maar uiteindelijk wordt daarmee een soort 'point of no return' gemarkeerd.

De grap die ik toen zelf heb bedacht, vind ik zo goed, dat ik ze nog eens wil delen met degenen die ze nog niet hebben gehoord. U lacht allemaal, u kent ze dus al. Ik doe het dan voor het verslag. Op een gegeven moment stonden we daar dan

met acht mensen. Ik vroeg me af of we daar echt met acht moesten staan. Dat was na het debat waar toch een zekere spanning op zat, daar kom ik straks nog op terug. De situatie ontlokte me de bemerking dat het: "het Jalta van de cultuur kon worden". Toen werd, ik meen door Pascal Smet, gevraagd wie Stalin dan was, maar daarop kwam er geen antwoord...

We kregen een aantal reacties van mensen die vroegen of het niet te gek was om los te lopen: acht ministers van Cultuur. Mocht men in het Berlijns model, waarover ik straks nog iets wil zeggen, een gelijkaardige samenkomst hebben georganiseerd, dan had men daar met achttien mensen gezeten. Er zijn immers zestien Länder en dan is er nog een federale minister van Cultuur en een lokale Berlijnse verantwoordelijke. Het zouden er daar dus nog meer geweest zijn. Het is natuurlijk een groter land, maar ik wil maar zeggen dat dit niet zo ongebruikelijk is in een federaal land.

Het was een goed debat. De heer Poschet spreekt van een informele taskforce, ik heb het een koepel genoemd, maar 'what's in a name?' – die is minder belangrijk. In het debat waren de meningen verdeeld: samenwerken ja, maar in welke vorm? Te snel te formeel was voor sommigen moeilijk. Te los heeft ook geen zin, want dan is er niets. In de nasleep van het debat is er een 'reconsensus' ontstaan, namelijk dat het eigenlijk aan de twee ministers van Cultuur is om het initiatief te nemen. Dat is goed. Het is zoals bij een sprint. Er moet worden getemporeerd, want als je de sprint te vroeg aantrekt, dan win je meestal niet. Ik wilde ook weten wat het draagvlak was, wie op welke manier initiatief neemt. Zowel uit Brussel als uit de federale overheid kwam er wel degelijk het signaal dat het normaal is dat de twee gemeenschappen het initiatief nemen. Natuurlijk moet ook goed teruggekoppeld worden naar Brussel en naar de federale overheid.

Dat is niet slecht. Het was ook de draagwijdte van een van mijn vragen tijdens het debat. Om hiervoor een initiatief te nemen, moet je altijd met twee zijn, anders heeft het geen zin. Ik begrijp in die zin wat mevrouw Coudyser zegt, los van het feit dat ik me niet zal uitspreken over de grond van het Citroëndossier: als één partij te vaak te unilateraal communiceert, ontstaat er een grote spanning op het project en dan ontstaat er gevaar.

Het lijkt me nuttig – dat zal ook een van de gespreksonderwerpen met mijn collega zijn – om samen te bekijken hoe we dit overleg op gang brengen. Hoe zullen we het noemen? U weet dat er in een federaal land iets bestaat als samenwerkings-federalisme. Dat uit zich concreet in interministeriële conferenties. Wanneer die samenkomen, moeten ze goed voorbereid zijn en moet er effectief een agenda zijn.

Er mag een longlist zijn. Er zijn heel veel verlangens ook vanuit het werkveld zelf – mevrouw Idrissi verwees ernaar. Het is gemakkelijk om een agenda te maken met vijftig punten, alleen moet je weten voor je aan het overleg begint dat er drie tot vijf punten zijn die vooraf alvast op de agenda van iedereen mogen en moeten komen en waarbij men voelt dat een significante vooruitgang mogelijk is.

Gaat dat over wat Pascal Smet, zeker niet onterecht, gelanceerd heeft, namelijk de fameuze gemeenschappelijke agenda om het gemeenschappelijke culturaanbod veel zichtbaarder te maken? Dit is alvast een meer dan logisch agendapunt. Ik neem aan dat ook andere ministers andere dingen op de agenda willen plaatsen.

Moeten we meteen met het moeilijkste beginnen? Gelet op de tijdscontext zou dat het Citroëndossier kunnen zijn in relatie met het museum op de Kunstberg. Ik weet het niet, wellicht moeten we de boot niet overladen.

Belangrijk is nu het effectief formaliseren van de samenwerking. Zelfs al is het een interministeriële conferentie en nog geen informele taskforce of nog geen

koepel, er moet een moment worden gecreëerd waarop wel bijeengekomen zal worden. Het is logisch, mevrouw Idrissi, dat dit in een zekere beslotenheid gebeurt. U kon moeilijk verwachten dat we vorige week maandag in Elsene daadwerkelijk hadden vergaderd. Stelt u zich voor dat we de ministerraad elke vrijdag voor een publiek zouden houden. Ik denk, eerlijk gezegd, dat niemand daar beter van wordt. U begrijpt goed wat ik bedoel. Sommige dingen moeten zeker in de transparantie, in de openbaarheid worden gegooid, maar het besluitvormingsproces is dermate complex dat een bepaalde beslotenheid nodig is.

Het klopt dat er al een hele agenda op gang is gebracht maar dat het lijkt alsof er niets is gebeurd. Het enige verschil met het huidige momentum is dat de agenda de voorbije vijf jaar, terecht, bottom-up is ontstaan, met name door BKO en RAB. Nu zijn we aan het zoeken hoe we top-down de juiste raakpunten kunnen vinden. U moet het eigenlijk als een beeld bekijken. Bottom-up wordt een berg gecreëerd met allerlei verwachtingen. Terecht. Er is een brede basis en een scherpe punt. Wij zijn nu omgekeerd aan het proberen met een omgekeerde driehoek een trechter te vormen. Het is de bedoeling dat de twee driehoeken elkaar raken zodat daarna het heel smalle doorgangetje dat er nu is, breder kan worden. Dat gaan we nu doen.

Met andere woorden het samenwerkingsplatform en de samenwerking tussen Vlaanderen en de Franse Gemeenschap staan op de agenda voor heel binnenkort. Ik wil me niet op een precieze datum vastpinnen, maar u mag er binnenkort nieuws over verwachten. We moeten bekijken hoe we de agenda met de twee ministers van Cultuur kunnen bepalen. Ik heb in elk geval achter de schermen veel bilaterale contacten. Ik heb de heer Reynders al gezien, mijnheer Smet en uiteraard ook mevrouw Milquet. Ik heb al wat contacten met mevrouw Laanan, maar ik zal die zeker nog intensifiëren. En ik zie mevrouw Sleurs binnenkort. Ik ben stap voor stap het verlanglijstje van iedere minister aan het bekijken: wat kan er en hoe kunnen we de puzzelstukken bijeen leggen?

Ik wil daarmee niet zeggen dat ik de 'kingmaker' of de 'dealmaker' ben. Aangezien men me vraagt om het te doen en ik graag op die uitnodiging inga, wil ik het wel proberen. Het zal niet alleen van mij afhangen, we zullen steeds in duo's of in driehoeken moeten werken om het echt te realiseren. Dat zal nog enkele weken in beslag nemen, maar het moet ook geen kwestie van maanden zijn. Met andere woorden tussen nu en Pasen/de zomer zullen er significante stappen gezet kunnen worden.

Ik ben vandaag nogal fel afgeweken van mijn ontwerp van antwoord, maar ik meen dat ik het voornaamste heb gezegd.

Inhoudelijk kan in de agenda alles aan bod komen over uitwisseling, cultuureducatie, cultuurparticipatie, cocreatie en coproductie. Het zijn allemaal indicatieve mogelijkheden en onderwerpen. We moeten ze verder verfijnen onder ministers.

Snel genoeg gaat het nooit in de politiek, maar we hebben met de Franse Gemeenschap bijkomende concrete voorbereidingsstappen gezet. Het kantelpunt kwam er vorige week in het Museum van Elsene en is niet te onderschatten. Dat museum is trouwens ook voor mij een revelatie. Zelfs als Brusselaar kom ik af en toe op plaatsen waar ik nog niet geweest was. Ik vond het een fantastische plek.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Minister, ik dank u voor het omstandige antwoord. Het is een heel goede zaak dat u en minister Milquet spontaan als twee trekkers naar voren bent gekomen. Het is goed dat er niet al te veel mensen in de cockpit zitten, zonder dat het natuurlijk een bicefale structuur wordt.

Heb ik het goed begrepen dat er nu drie overlegpunten zijn, een samenwerkingsplatform, een informele taskforce en een interministeriële conferentie?

Ik kom nog eens terug op mijn geïmproviseerd vraagje over CINEMATEK. Kunt u in het algemeen beamen dat we geen instellingen zullen vergeten die niet rechtstreeks aan één of twee gemeenschappen gelinkt zijn?

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp-a): Minister, ook ik dank u voor het antwoord.

Mijnheer Poschet, over CINEMATEK heb ik een vraag ingediend, ze wordt volgende week behandeld in de commissie. Misschien kunnen we die discussie volgende week ruim voeren.

Het klopt, minister, wat u zegt over constructief opjagen, dat is ook onze taak. Mijn partij en ik twijfelen er niet aan dat u al het nodige zult doen om het te doen slagen. Mevrouw Coudyser merkte terecht op dat het gaat over vertrouwen. We moeten natuurlijk opletten: eerst overal bommetjes leggen en nadat alles ontploft, zeggen dat er vertrouwen nodig is... Vertrouwen wordt opgebouwd, bijvoorbeeld door beslissingen die worden genomen eerst in overleg af te handelen en er dan pas mee naar buiten te komen. Zo niet is het als een guerrillastrijd met aan de ene kant een bommetje en aan de andere kant zeggen dat we vertrouwen moeten hebben. Die twee matchen niet. Het gaat om een grondhouding.

Minister, u vergeleek de foto met de acht ministers met een gelijkaardige foto in Duitsland met zestien Länder. Die vergelijking gaat niet op, dit gaat om één Land, om Brussel. We zien dat er in Brussel heel veel bevoegdheden zijn. We kunnen er nog de gemeenten bij tellen, de bevoegde schepenen. Een kat vindt er haar jongen niet in terug. Het is een heel moeilijke structuur om in te werken.

Ook al bent u hoopvol en zegt u dat er een momentum gecreëerd is, toch moeten we tegelijkertijd oppassen. Ik merk dat minister-president Vervoort het Overlegcomité bijeen heeft geroepen. De gemeenschappen en gewesten hebben er ook een zitje. Het gaat over de onderfinanciering van de Brusselse musea, over heel het federale beleid. We moeten dan toch een beetje oppassen. Hoe verhouden die zich tot elkaar? Hoe ziet u dat?

U zegt dat u niet wilt beginnen met moeilijke dossiers zoals het Museum Aan het Kanaal. Als je dan ziet dat er een apart Overlegcomité is dat zich daarover, en ruimer over de federale instelling, buigt, dan wordt het onoverzichtelijk.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Minister, ik dank u voor uw open antwoord. Ik onthoud vooral dat er veel goede wil is om te slagen, om dat overleg op te starten. Het is goed dat de twee ministers van Cultuur van de gemeenschappen het initiatief nemen – u in het bijzonder – en de bilaterale contacten opstarten en aan de gang houden om iets te verwezenlijken. We kunnen veel overlegorganen creëren, maar als de wil er bij alle partijen en alle mensen die aan tafel moeten zitten om te slagen, niet is, dan wordt het moeilijk. Het gaat wel de goede kant op. De staatsfoto kan het startpunt zijn. Dikwijls is een symbool daar goed voor. Ik hoop dat u de volksvertegenwoordigers verder op de hoogte houdt van de evolutie in die overlegstructuren, maar ik begrijp dat een en ander in vertrouwen moet kunnen worden gezegd in die vergaderingen.

Ik wil nog even terugkomen op het cultureel samenwerkingsakkoord Vlaanderen-Nederland. Binnenkort worden daar enkele inhoudelijke zaken gefinaliseerd en daarover zal ook worden gecommuniceerd.

Mijnheer De Gucht, u wilt daar graag de Senaat bij betrekken. We weten allemaal goed wat de taken van de Senaat zijn. Als er nu zo'n overlegstructuur wordt georganiseerd, is het beter dat de Senaat zich op de vlakte houdt. Hij kan dat weliswaar opvolgen, maar zelf initiatieven nemen, is van het goede te veel.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Mevrouw Coudyser, u moet het bandje eens opvragen. Ik heb niet gezegd dat de Senaat een initiatief moet nemen, wel dat ik vanuit mijn ervaring in de Senaat weet dat het goed is om met elkaar in dialoog te gaan over sommige zaken. Ik ben begonnen met te zeggen dat het heel goed is dat er een informeel overleg is geweest, en dat we daarop kunnen voortbouwen. Maar ik begrijp dat u een zekere focus hebt op de Senaat.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: De Senaat laat ik over aan de wijsheid van de senatoren.

Mijnheer Poschet, ik heb me misschien niet precies genoeg uitgedrukt. Het is inderdaad niet de bedoeling om drie lagen te creëren, ik had het over twee. Het samenwerkingsplatform dat een gevolg is van het sluiten van het cultureel samenwerkingsakkoord Vlaanderen-Franse Gemeenschap, dat kunnen we plaatsen, dat kennen we. Nu is de vraag hoe we de samenwerking noemen tussen de verschillende ministers die bevoegd zijn voor de cultuur in Brussel. Ik heb de naam van een interministeriële conferentie laten vallen omdat het cultureel samenwerkingsakkoord finaal het gevolg is van een interministeriële conferentie. Zodra er twee zijn, is het een interministeriële conferentie. In dit geval zouden het er meer zijn.

Als we tot een bepaalde vorm van samenwerking komen, moeten we kijken of dat het geschikte orgaan is om dingen af te spreken en te sturen dan wel of we er ook een informele taskforce of koepel moeten aan vasthangen. Dat weet ik nog niet. We gaan zeker geen lasagne maken met allerlei lagen die op de duur geen contact meer hebben met elkaar. Nu zijn er twee startpunten: het cultureel samenwerkingsakkoord, het samenwerkingsplatform daarin begrepen, en de interministeriële conferentie met de ministers die zich volgens de agenda geroepen zullen voelen om – in negatieve zin – het kluwen en – in positieve zin – de potentie van samenwerking in Brussel de juiste richting te geven.

De vraag over Cinematek spaar ik op voor volgende week. Mevrouw Idrissi had het over de 150 miljoen euro die Berlijn bijeenbrengt om de Berlijnse koepel, de Stiftung, te laten functioneren. Heel de discussie over middelen is een normale politieke discussie. Het is niet zo dat men in Duitsland doet wat men in de verschillende Länder en Berlijn doet en dan nog een bijkomende pot creëert die zomaar uit het niets komt. Dat is daar niet zo gegaan. Men heeft daar gaandeweg bepaalde middelen vanuit de Länder bijeengebracht in de koepelstructuur. Het zijn natuurlijk altijd communicerende vaten.

Ik zeg niet dat we daar naartoe moeten gaan, of dat we daar zullen geraken. Dat is onderwerp van gesprek. Maar een plotse vermenigvuldiging van broden en vissen zal ook in Cultuur niet gebeuren. We zullen dus moeten kijken welke middelen er zijn en welke middelen we bijeen willen brengen voor gezamenlijke projecten, en welke middelen we voor het eigen beleid behouden. Die discussie zal nog heel uitvoerig moeten worden gevoerd.

Mevrouw Idrissi, u bent sceptisch over waarom het nu acht ministers zijn, verhoudingsgewijs veel meer dan in Duitsland. Verhoudingsgewijs klopt dat natuurlijk, maar als ze in Berlijn rond de Stiftung bijeenkomen, zijn het wel degelijk alle ministers van Cultuur van elk individueel Land, plus de federale minister van Cultuur. Ik neem dat aan het er één is, maar dat is niet noodzakelijk zo. Uiteraard is daar ook de lokale verantwoordelijke, de burgemeester van Berlijn bij. Ook daar heb je een groep van politieke verantwoordelijken.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp-a): Wie is er bevoegd voor cultuur in Brussel? Als je optelt wie er voor de cultuur in Berlijn allemaal bevoegd is, dan is de som voor Brussel veel groter.

Minister Sven Gatz: Het verschil tussen het Duitse en Belgische federalisme is dat Duitsland een verticale structuur kent. 'Bundesrecht bricht Landesrecht.' Wij hebben een horizontaal federalisme/confederalisme. Daardoor is het nooit duidelijk waar het zwaartepunt ligt. Men heeft aangegeven dat het begin van het zwaartepunt ligt bij het initiatiefrecht van de twee ministers van Cultuur. Dat is al een begin. Als we die vrijgeleide al hebben van onze collega's, dan kunnen we ten minste een volgorde opbouwen. Ik spreek niet over hiërarchie, maar over volgorde van scenario.

De negentien gemeenten hebben zeker een beleid en een schepen van Cultuur, maar in deze zaak zijn ze van ondergeschikte orde. We moeten eerst kijken dat we in de centraal aan te sturen bevoegdheden enkele dingen samen kunnen laten sporen en daarna zullen we wel zien hoe het verder verloopt. Maar u hebt een punt, ze zijn er wel, maar we moeten ze ook niet tot het zwaartepunt maken. Dat lijkt me niet verstandig.

Ik heb het fel op prijs gesteld dat de methodiek van het BKO van vorige week ook wel uitging van de opbouw van vertrouwen. Mevrouw Delvaux, een van de moderatrices, heeft dat ook gezegd op het einde. Vanuit journalistiek oogpunt had men onmiddellijk keihard kunnen ingaan op het Citroënmuseum en het Kanaaldossier. Dan had die discussie geen vijf minuten geduurd. Men heeft dat bewust niet gedaan en dat vind ik goed. Zo beschouw ik de demarche van Brussels minister-president Vervoort, die een Overlegcomité wil hebben over het MAK. Ik ben niet gevat door het Overlegcomité. In de eerste plaats is dat een rechtstreekse dialoog met een gewest dat vanuit – voorzichtig genoemd – de impliciete bevoegdheden rond Cultuur een initiatief wil nemen.

Er zijn nog altijd drie scenario's: de Citroëngarage, de Kunstberg en volgens sommigen ook het Jubelpark. Voorlopig meng ik me daar niet in. Ik heb mijn persoonlijke voorkeur en heb die in interviews ook al laten kennen. Men kan wel een doos maken, maar dan is er de collectie. En die is grotendeels federaal. Met andere woorden, het is in de eerste plaats een dialoog tussen de federale en de Brusselse overheid. Ik wil daar mijn rol in spelen. Volgens sommigen moet ik daar proactiever in zijn, maar dan is het ook boter bij de vis.

De gemeenschappen kunnen in bad worden getrokken om dit ambitieuze en terechte project te realiseren. Op dit ogenblik werden we niet gevraagd. Om principiële redenen kunnen we vragen waarom we daar niet bij betrokken zijn, maar u kent het adagium: 'qui paie, décide et qui décide, paie'. Wanneer men een mooie, harmonische, organische samenwerking zou kunnen vinden – misschien is daar een Overlegcomité voor nodig, dat zullen we zien – om met de verhouding Brusselse Hoofdstedelijke Gewest - federale overheid een oplossing te vinden, dan zou dat al een hele stap voorwaarts zijn. Dan zullen we wel zien hoe dat in die interministeriële conferentie als een van de dossiers naar voren kan komen.

Mevrouw Coudyser, u zult me vergeven dat ik uw bijkomende vraag over de Vlaams-Nederlandse samenwerking meeneem in een andere context omdat dat een ander onderwerp is. Ik wil daar uitgebreid op ingaan, maar niet nu.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Katia Segers tot Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het verdwijnen van OP12 op 1 januari 2015
– 669 (2014-2015)**

Voorzitter: mevrouw Caroline Bastiaens

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Op 31 december 2014 om middernacht haalde de openbare omroep het derde kanaal OP12 uit de ether. Dat is nogal geruisloos verlopen. Het is pas opgestart in mei 2012 en heeft dus een korte carrière gekend. Vanaf 1 januari 2015 wordt het kanaal van Ketnet na 20 uur alleen nog gebruikt als 'uitwijk- en servicekanaal' zoals de VRT het omschrijft, voor Eén en Canvas. De VRT geeft hiermee gevolg aan het Vlaamse regeerakkoord.

Deze beslissing van de VRT in uitvoering van het regeerakkoord, heeft tot onmiddellijk gevolg dat de publieke opdracht van de VRT – zoals in de tot op heden geldende beheersovereenkomst vastgelegd – substantieel wordt uitgehouden. Het stopzetten van OP12 maakt het de openbare omroep minstens gevoelig moeilijker om haar maatschappelijke meerwaarde aan te tonen, om een VRT te zijn die – ik citeer de VRT zelf: "meer dan ooit de Vlaamse samenleving in al haar diversiteit bereikt en weerspiegelt".

Minister, hebt u reeds contact gehad met de VRT over de concrete invulling van het derde net vanaf 1 januari 2015 op korte en middellange termijn? Welke afspraken hebt u gemaakt met de VRT over de manier waarop de openbare omroep tegemoet zal blijven komen aan haar publieke opdracht in de periode vanaf 1 januari 2015, vanaf het verdwijnen van OP12 tot wanneer de beheersovereenkomst is aangepast?

Welke concrete stappen zullen worden gezet voor de continuering van de initiatieven inzake de op heden in de beheersovereenkomst opgenomen doelstellingen, met name: de uitbouw van een volwaardig aanbod dat tegemoetkomt aan de verwachtingen en behoeften van de moeilijkst bereikbare doelgroep, namelijk jongeren, de internationale rol van de VRT en haar verantwoordelijkheid om expats te bereiken en te betrekken in onze samenleving, inclusie in de samenleving van mensen met een functiebepanking die tot nu toe vooral werden bediend via audiodescriptie, de representatie van minderheden op de openbare omroep en participatie van minderheden aan de samenleving, de aandacht voor niet-mediapopulaire sporten, het stimuleren van creatief ondernemerschap, de aandacht voor grote kunst- en cultuurevenementen zoals de Koningin Elisabethwedstrijd en het stimuleren van mediawijsheid.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Ik wil enkele kanttekeningen maken bij de vraag om uitleg van mevrouw Segers. OP12 werd vanaf het begin onder vuur genomen door mijn partij. De heer Tommelein heeft er verschillende malen het woord over gevoerd, op zijn kenmerkende manier. Het verhaal van OP12 was van in het begin gedoemd om te mislukken. Het zat niet goed in elkaar en was alleen een prestigeproject van een bepaalde partij, zoals ik dat toen en achteraf heb bekeken. Dat was trouwens bij de toenmalige coalitiepartners regelmatig in de wandelgangen te horen.

Mevrouw Segers, u zegt dat onder andere de Koningin Elisabethwedstrijd volledig zal worden uitgezonden. De kinderen komen nog aan hun trekken, maar het jongerenkanaal is opgeschort. Maar de jongeren vinden hun gading veel meer via de digitale weg. Wij moeten ons daar als parlementslid bewust van zijn. De VRT moet zich daar nog veel meer bewust van zijn. Ook zij moet veel meer die digitale weg inslaan. Nog voor OP12 werd opgericht, hebben wij dat gezegd na

een bezoek aan de BBC, die daarin al veel verder stond. Dat is normaal want ze hebben daar ook veel grotere budgetten. Dat wij opnieuw op het analoge zijn gaan werken, was volgens mij een verkeerde keuze. Dat wordt bevestigd door het bereik van het derde net.

Ik ben het er niet mee eens dat de opdracht van de VRT wordt uitgehouden door de stopzetting van het derde kanaal. Als je ziet welke programma's nog van een uitwijk- en servicekanaal kunnen gebruikmaken, en als je bekijkt wat zowel door Eén als door Canvas wordt aangeboden, dan is het fout te zeggen dat dat wordt uitgehouden. OP12 was een prestigeproject, dat op tijd – en eigenlijk te laat, maar we konden niet vroeger – werd afgevoerd. Dat is een heel goede zaak. Laat ons hopen dat de VRT zich nu beter voorbereidt om langs een digitale weg de jongeren te bereiken.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Ik heb net als de heer De Gucht het gevoel dat mevrouw Segers enigszins overdrijft als zij zegt dat de publieke opdracht van de VRT wordt uitgehouden door OP12 stop te zetten en dat het nu voor de openbare omroep moeilijk wordt om zijn maatschappelijke meerwaarde aan te tonen, zoals zij het formuleert. Mevrouw Segers, als u die redenering doortrekt, betekent dat dat de VRT gedurende al die jaren dat OP12 niet bestond, niet in staat was om haar publieke opdracht waar te maken. Dat klopt niet.

Het stopzetten van OP12 betekent voor ons zeker niet dat de VRT de opdrachten die ze in de beheersovereenkomst kreeg, niet meer moet uitvoeren. Mevrouw Segers, daar delen wij dezelfde bezorgdheid. Voor ons blijft het zeer belangrijk dat de openbare omroep een brede opdracht blijft behouden, met een breed en pluralistisch aanbod waarin alle Vlamingen zich kunnen herkennen: met aandacht voor specifieke doelgroepen, voor cultuur, voor culturele evenementen, voor minder populaire sporten, met een aanbod voor expats -- waarom niet? – en, wat ons betreft, met aandacht voor de eigen Nederlandstalige Vlaamse producties en voor toegankelijkheid, onder andere door middel van ondertiteling. Al die taken willen wij zeker nog uitgevoerd zien door de VRT. Kan dat in een addendum worden toegevoegd, of kan er in de nieuwe beheersovereenkomst een nieuw accent worden toegevoegd?

Een belangrijk argument voor OP12 was inderdaad dat op die manier jongeren zouden worden bereikt. We weten dat het altijd moeilijk is om jongeren te bereiken. We zagen dat dat niet altijd even goed gelukt is bij OP12. Ik lees in het jaarverslag van 2013 dat 50,2 procent van alle jongeren tussen 12 en 20 jaar in 2013 tenminste één keer naar een OP12-programma hebben gekeken. Op het eerste gezicht vind ik dat niet indrukwekkend. Misschien moeten we de cijfers verfijnen om daar echt zicht op te krijgen. We zien wel dat op OP12 op een bepaald ogenblik vooral sportuitzendingen te zien waren.

Minister, men kan wel pleiten voor extra ruimte voor een derde net en, wat mij betreft, zelfs voor een vierde of een vijfde net, maar de praktijk leert ons dat ruim 60 procent van de zendtijd die de openbare omroep in 2013 bracht uit herhalingen bestond. Op drie jaar tijd ging Eén van 35 naar 39,3 procent herhalingen, Canvas van 31 naar 52,2 procent en Ketnet van 78 naar 85,8 procent. OP12 bracht 69,4 procent herhalingen. Alleen al dat vraagt dat wij een en ander, en ook OP12, enigszins relativeren.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): De motivatie van mevrouw Segers, dat de VRT haar taken niet meer zal kunnen uitvoeren als OP12 wegvalt, vind ik niet helemaal correct. Maar haar vraag is wel pertinent. We zitten nu in een vacuüm.

De beheersovereenkomst moet bij mijn weten nog altijd aangepast worden. Minister, wat is de concrete timing voor die aanpassing waarin dit allicht ook zal worden vermeld? Naar aanleiding van vroegere vragen of bij de bespreking van de beleidsnota hebt u gesproken over januari, februari. Kunt u daarover wat concreter zijn, aangezien de maand januari nu toch al wat gevorderd is?

Los daarvan is de problematiek van het bereiken van jongeren niet opgelost. Men heeft dat door middel van dat derde kanaal proberen op te lossen. Dat heeft blijkbaar niet zoveel zoden aan de dijk gebracht. Ik zie dat de heer Vandaele over cijfers beschikt. Is dat nu geëvalueerd? Komt er een definitieve evaluatie die moet uitwijzen wat ongeveer twee jaar OP12 heeft bijgebracht? Is daarmee de problematiek van het bereiken van jongeren opgelost? Ik denk het niet. Hoe zullen we dat in het gewone algemene kader verder opnemen? Uiteindelijk is het wel zo dat de jongeren te weinig worden bereikt. Ik heb het hier niet over de kinderen van Ketnet, maar over de tieners en jonge adolescenten. Hoe bereik je die? Ik heb er thuis enkele rondlopen. Die zijn op het internet bezig en kijken bijna geen tv meer. Kunnen we in die richting voortdenken? U hebt in uw beleidsnota gesteld dat u heel fel wilt inzetten op het digitale en dat u vindt dat de VRT daar zeer sterk op zal moeten werken. Misschien is er nu een mogelijkheid om net via dat digitale de jongeren beter te bereiken, op een manier die zij aantrekkelijk vinden. Hoe zal de VRT in de toekomst de jongeren beter bereiken?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Bedankt voor de vragen. Ik zal uiteraard de vragen van mevrouw Segers beantwoorden en terloops rekening houden met de bedenkingen van de andere interveniënten.

Er is contact geweest met de VRT over de concrete invulling van het derde net vanaf januari op korte en middellange termijn. Op 1 januari 2015 om 00.00 uur stopte de VRT met OP12. Daarmee gaf de VRT gevolg aan het Vlaams regeerakkoord, waarin stond: "Het derde net zal nog uitsluitend gebruikt worden voor de ontkoppeling van Ketnet en Canvas.", en aan de beleidsnota Media, waarin stond: "OP12 wordt afgeschaft." Als minister van Media ben ik met de VRT overeengekomen dat het kanaal van Ketnet na 20 uur wel nog gebruikt kan worden als 'uitwijk- en servicekanaal' voor Eén en Canvas. Het aanbod op dat uitwijk-kanaal wordt uitgezonden onder de noemer 'Eén+' of 'Canvas+', en kan enkel uitgezonden worden na 20 uur. Het aanbod op het kanaal van Ketnet na 20 uur gaat meer bepaald om cultuur, sport en programma's met audiodescriptie – een vertelstem voor slechtzienden –, zoals de zondagavondfictie van Eén. Alleen als de programmering van Eén en Canvas een uitzending niet toelaat, kan er worden uitgeweken naar het kanaal van Ketnet, en bovendien uitsluitend na 20 uur.

De Ketnetprogrammering wordt dus nooit onderbroken. Ik geef enkele voorbeelden. De Eén-serie 'Vriendinnen' wordt op zondagavond ook met audiodescriptie uitgezonden op Eén+. Canvas brengt verslag uit van de Koningin Elisabethwedstrijd, maar de integrale live-uitzendingen zijn te bekijken op Canvas+. De eerste helft van de wedstrijd van 19 uur in de Europa League wordt uitgezonden op Canvas, de tweede helft is te volgen op Canvas+, zodat de informatieopdracht met Terzake kan worden uitgezonden op Canvas.

Deze maand bestaat het aanbod van het kanaal van Ketnet na 20 uur uit de volgende zaken. Onder de noemer Eén+ zijn er op 4 januari twee afleveringen van de fictiereeks 'Vriendinnen' met audiodescriptie. Onder de noemer Canvas+ is er op 20, 21 en 27 januari de Champions League Volleybal.

Welke afspraken heb ik gemaakt met de VRT met betrekking tot het nakomen van de publieke opdracht op dit ogenblik en in de volgende periode, in relatie tot

het verdwijnen van OP12? Ook enkele vragen van mevrouw Brouwers gingen daarover. In het overleg tussen de VRT-directie en de minister van Media wordt nagegaan welke wederzijdse engagementen uit de beheersovereenkomst – de financiële afspraken en de strategische en operationele doelstellingen – gewijzigd dienen te worden. Dat overleg is volop bezig en wordt op korte termijn afgerond. Collega's, of we dat nu graag hebben of niet, we moeten daar telkens een maand aan toevoegen. Dat is een normale doorlooptijd voor de Inspectie van Financiën, die het afsluiten van de bilaterale gesprekken op haar manier niet moet controleren maar moet adviseren. Dat zal leiden tot het definitief afsluiten van het addendum bij de lopende beheersovereenkomst. Ik kan u zeggen dat daarmee bijna alle problemen uit de weg zijn geruimd.

Mevrouw Segers, dan hebt u een meer fundamentele vraag gesteld. De VRT heeft een aantal verplichtingen om een specifieke doelgroep te bereiken. Hoe verhoudt het afschaffen van OP12 zich tot die verplichtingen? Ik wil beklemtonen dat de VRT deze opdrachten zal blijven nakomen in 2015, zoals voorheen. Alleen zal het kanaal van Ketnet na 20 uur geen regulier aanbod meer bevatten. Voor de jongeren hebben we Ketnet, maar daarnaast is het wel degelijk de bedoeling dat de generalistische zenders Eén en Canvas met hun aanbod alle Vlamingen willen bereiken. Daarom is het nodig dat ze in hun aanbod voldoende inspelen op de mediabehoefte en maatschappelijke thema's van jongeren. De discussie die door de heer De Gucht werd aangegeven, of het reële derde net niet veeleer in het digitale ligt, is natuurlijk de kern van de zaak. Mijnheer Vandaele, u vroeg of het bereik van 50,2 procent goed is. Inderdaad, ik stel mij die vraag ook. We kunnen het best bijkomende informatie aan de VRT vragen. Hoe evalueren zij dat zelf, en hoe kan daarin verandering worden gebracht? De link met het digitale zal daarin niet onbelangrijk zijn.

Mevrouw Brouwers, de formele evaluatie van OP12 is nog niet gebeurd. Ik denk dat het zinvol is dat we aan de VRT een evaluatie vragen. Wat zijn de bevindingen na twee jaar? Wat kan daaruit voor de toekomst worden geleerd? U vraagt geen evaluatie om de evaluatie, neen, wij moeten weten wat wij daaruit kunnen leren.

Wat betreft de expats of de buitenlanders in Vlaanderen, was er iets te doen om 'Fans of Flanders'. Dat blijft bestaan. Elke week is er een nieuwe aflevering op Canvas, op zondag om 20.15 uur, van oktober tot en met mei. Het programma wordt door de zender ook herhaald. Het onlineplatform www.fansofflanders.be blijft ook actief. Ook de slechtzienenden vormen een doelgroep die in de beheersovereenkomst wordt omschreven. De opdracht om één fictiereeks per jaar met audiodescriptie uit te zenden, komt niet in het gedrang.

De VRT zal aandacht blijven hebben voor de zogenaamde kleinere sporten. Canvas brengt samenvattingen van wedstrijden van kleine sporten. Als service voor de kijker kunnen sommige wedstrijden live gevolgd worden op het kanaal van Ketnet na 20 uur, voor zover de VRT daarvan de rechten heeft. Daarnaast komen de kleinere sporten ook aan bod in Sporza op zondag, dat vanaf dit jaar op Eén wordt uitgezonden, wat ten goede komt van het bereik, en in andere sportprogramma's zoals Sportweekend.

De Koningin Elisabethwedstrijd zal in de finaleweek integraal te volgen zijn op het kanaal van Ketnet na 20 uur. Canvas zal daarnaast ook verslag uitbrengen van die finaleweek.

Mevrouw Segers, wat is nu mijn visie op het al dan niet blijven handhaven van deze specifieke, maatschappelijk uiterst belangrijke doelstellingen in de nieuwe beheersovereenkomst? Ik ben van mening dat de betrokken doelstellingen ook in de periode van de volgende beheersovereenkomst ter harte moeten worden genomen. De VRT stelt dat trouwens niet in vraag. In de komende maanden

zullen we bekijken hoe dit in de nieuwe context van gewijzigde economische omstandigheden kan worden uitgewerkt. Ik herinner u eraan dat ik tijdens de bespreking van de beleidsnota al een eerste indicatieve timing heb gegeven van hoe we de beheersovereenkomst willen voorbereiden. We zullen er de komende weken zeker nog dieper op kunnen ingaan met de commissie.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Omdat ik zo werd aangesproken door de heer De Gucht – die verdorie verdwenen is – wil ik reageren. Zeggen dat OP12 een prestigeproject van de vorige minister was, is echt wel denigrerend voor wat de doelstelling van OP12 was.

Er is blijkbaar sprake van selectief geheugen, want veel collega's zaten de vorige keer al in deze commissie. De discussie over OP12 is gestart omdat er een duidelijke noodzaak was aan een derde kanaal waarop Ketnet moest komen. Ketnet werd voordien ongeveer tweehonderd keer per jaar onderbroken. Kinderen moesten wijken voor sport. Dat was de eerste aanleiding. Dat het derde kanaal er gekomen is en dat Ketnet er nu blijft, is een heel goede zaak. Er werd dus een heel vals argument gebruikt.

De tweede doelstelling was het bereiken van jongeren. Dat is een ongelooflijk moeilijke opdracht, maar niet onmogelijk. De Noorse tv heeft een jongerenkanaal. Nederland 3 richt zich specifiek tot jongeren. Voor de VRT wordt het nu heel moeilijk. Jongeren zijn ongelooflijk moeilijk te bereiken. De uitleg die men altijd geeft over digitalisering, klopt, jongeren en kinderen kijken digitaal, ook volwassenen doen dat. Maar lineair kijken, blijft nog altijd de belangrijkste vorm van kijken, ook voor jongeren. Zeggen dat de VRT er moet zijn voor alle Vlamingen, betreft ook jongeren.

Als we dat bekijken in de context van de gebeurtenissen van afgelopen weken, waardoor mensen ontredderd zijn, dan weten we dat ook jongeren met heel veel vragen zitten. Ze blijven op hun honger zitten. Karrewiet levert prachtig werk inzake het duiden van de gebeurtenissen voor kinderen. Voor jongeren doen we dat momenteel niet. Uiteraard wordt het een pak moeilijker. U kunt me niet van het tegendeel overtuigen. Het wordt een pak moeilijker voor de VRT om, nu OP12 wegvalt, voort te werken voor die heel specifieke doelstellingen en doelgroepen.

Wat klopt, is dat OP12 op een gegeven moment al die moeilijke doelstellingen in de beheersovereenkomst kreeg. Dat was duidelijk wel een beleidskeuze van de vorige minister, een goede keuze, want een openbare omroep dient daarvoor. Ze werden echter allemaal op dat kanaal gepropt. Ik kijk mee uit naar hoe de VRT die belangrijke doelstellingen inzake niet-mediapopulaire sporten en zo meer, zal proberen waar te maken.

Het antwoord dat u gaf over de kleine sporten, is heel mager, maar 'the proof of the pudding is in the eating'. We zullen zien. Ik zal dit zeker blijven opvolgen.

U hebt niet geantwoord op de vraag hoe het zit met mediawijsheid en jongeren en met de experimentele functie van de VRT bij het zoeken naar nieuwe formats, iets dat fantastisch goed ging op OP12, ook al was het maar voor een klein publiek. Ik zie niet in hoe de vele aspecten van mediawijsheid aan bod zullen komen, meer specifiek het creatieve aspect.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mevrouw Segers, het niet meer onderbreken van Ketnet was ook voor ons een nobel streven. Wij deelden dat, maar we hadden wel heel veel vragen bij het derde net als dusdanig.

Minister, uit uw antwoord begrijp ik dat we grotendeels op dezelfde lijn zitten. Ik ben daar blij om. Ook u zegt dat we de krachtlijnen die vandaag in de beheersovereenkomst staan en de grote dingen die wij van de openbare omroep verwachten, ook in de toekomst mogen verwachten. In elk geval is de VRT, ook in het huidige krimpscenario, bereid en van plan om die opdrachten te blijven uitvoeren. Voor het ogenblik volstaat dat voor mij. We zullen nog volop de gelegenheid hebben om in de toekomst over nieuwe beheersovereenkomsten van gedachten te wisselen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik erken dat ik op één aspect van uw vraag, namelijk het stimuleren van mediawijsheid, niet echt ben ingegaan, maar ik stel voor dat dat het voorwerp uitmaakt van een apart en breder debat. Uw vraag ging over de rechtstreekse gevolgen van het afschaffen van OP12 en ik meen dat ik daar vrij omstandig op geantwoord heb – misschien niet volledig tot uw voldoening, maar dat is iets anders. Laten we het mediawijsheiddebat, dat ons beiden na aan het hart ligt, in een ander perspectief voeren, op basis van een vraag van uw kant of van beleidsvoorstellen van mijn kant de komende maanden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst tot Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het masterplan voor het kasteel(domein) van Gaasbeek – 654 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Caroline Bastiaens

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, Gaasbeek was door de eeuwen heen een burcht die moeilijk in te nemen was, een plek waar men de mensen wilde weghouden. Het is de bedoeling het kasteel nu 'innemender' te maken zodat er meer mensen naartoe kunnen trekken.

In het verleden zijn er te veel ingrepen ad hoc gebeurd, zonder voldoende lijn. Het is zeker zinvol om via een masterplan te proberen om het complexe geheel van de kasteelsite, de gebouwen in het park, het historische landschap en de museumtuin te vatten in een integrale aanpak. Blijkbaar zal de klemtoon liggen op het toegankelijker maken van het terrein voor meer mensen. Men zegt ook dat het kasteel 'leesbaar' moet worden. U trekt er 12,5 miljoen euro voor uit. Een deel daarvan zal gaan naar toegankelijk groen, en de werken zouden binnen vijf jaar gefinaliseerd moeten zijn.

Minister, in de pers stond al een en ander over het masterplan. Kunnen we van u nog wat meer info krijgen? In de gemeente Lennik is men blijkbaar niet echt op de hoogte van wat er zal gebeuren. Er wordt gesproken van liften in het kasteel tot aan de toren, over een mogelijke nieuwe zaal in de binnentuin en over een mogelijke historische museumtuin. Wie is er naast de gemeenten nog bij het geheel betrokken? Hebt u al een idee in welke fases de werkzaamheden zullen gebeuren?

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, het is natuurlijk geen nieuw gegeven dat de Vlaamse Regering middelen uittrekt in het licht van het masterplan voor het kasteeldomein van Gaasbeek. In het Vlaams regeerakkoord konden we reeds lezen, in de rubriek Cultuur, dat de Vlaamse Regering

zal investeren in toonaangevende kunst- en cultuurprojecten zoals het kasteel van Gaasbeek. Ook in de rubriek Toerisme konden we lezen dat er zal worden geïnvesteerd in de toeristische ontwikkeling van de Vlaamse Rand, onder meer door gerichte investeringen in de ontsluiting van domeinen die de Vlaamse overheid beheert, zoals het kasteel van Gaasbeek, maar ook de Plantentuin van Meise en het Zoniënwoud.

Collega's, ook tijdens de bespreking van de begroting van 2015 en de beleidsnota 2014-2019 gaf de minister te kennen dat hij vanuit het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU) een aantal projecten, waaronder het kasteel van Gaasbeek, zal ondersteunen. De minister gaf toen aan dat de middelen vrijgemaakt en beschikbaar zijn.

Niet veel later konden we inderdaad vernemen dat de minister in 12,5 miljoen euro zal voorzien in functie van het masterplan kasteel van Gaasbeek. Dat masterplan voorziet in een gefaseerde uitvoering van werken die het kasteel kunnen laten uitgroeien tot een erfgoedcentrum en museum op Europees niveau.

Dat die werken nodig zijn, vooral aan het interieur, blijkt uit verschillende zaken. Het geheel moet beantwoorden aan de hedendaagse noden en normen van een museum. In het masterplan is er vooral oog voor de toegankelijkheid voor mensen met een beperking, en de leesbaarheid van het museum voor bezoekers. Momenteel zijn dat er ongeveer 170.000, waarvan 40.000 voor het kasteel zelf komen en de rest voor het park en de tuinen. Er is een groentetuin met niet-alledaagse groenten. Onze fractie hoopt dat het bezoekersaantal door de investeringen kan worden opgekrikt. Ik sluit me daarom aan bij de vragen van de heer Doomst.

Minister, bij het uitvoeren van het masterplan wil ik u vragen om rekening te houden met de extra kosten van de uitbating. Over vijf jaar zal er een mooi, nieuw project zijn in Gaasbeek, maar dat zal extra kosten vergen. Ik denk aan het onderhoud van de nieuwe liften, maar ook extra publiciteit en informatiebrochures en misschien ook een audiotour, zoals in echte Europese musea. Welke middelen zult u vrijmaken voor de exploitatie van het museum?

Door de ingrepen die vandaag in het kasteel zullen gebeuren, zal het museum wellicht tijdelijk sluiten. Dat vergt overleg met het personeel. Misschien kan men er een tijdelijke collectie onderbrengen. Misschien is dat moeilijk, maar kan met het gemeentebestuur worden overlegd om de bezoekers aan het museum op een andere manier te ontvangen en te vragen dat ze over vijf jaar terugkomen omdat hun dan een aangename verrassing wacht.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik zal eerst het masterplan toelichten en dan antwoorden op de bijkomende vragen. Mijnheer Doomst, het kasteel van Gaasbeek is zonder twijfel een site van Europees belang. We zijn ons daar soms te weinig van bewust. Het bekleedt een unieke plaats in het Vlaamse museumlandschap.

Het gebouw en de architecturale elementen in het park zijn in de loop van de 20e eeuw niet altijd op een respectvolle wijze behandeld. Het is gedeeltelijk afgebrand en in verschillende stijlen heropgebouwd. Het interieur van het kasteel is aan restauratie toe en het geheel beantwoordt niet meer aan de huidige museale normen en noden. Ook het behoud en beheer van de collectie, de integrale toegankelijkheid en de verschillende functies binnen de publiekswerking zijn toe aan een grondige upgrade. De uiterst waardevolle gebouwen in het park – barokpaviljoen, aanpalende kapelaanwoning en trap, barokkapel en neoklassieke triomfboog – zijn dringend aan restauratie toe.

Bovendien heeft het kasteel zich tijdens de voorbije jaren ontwikkeld tot een toonaangevend en druk bezocht erfgoedlaboratorium, waarin wordt geëxperimenteerd met creatieve en interdisciplinaire vormen van ontsluiting, zoals in de voorbije, spraakmakende tentoonstellingen 'Sleeping Beauties', 'Sehnsucht', 'In Between' en 'Once upon a Castle'. Ik had het genoegen die laatste te bezoeken en dat was een zeer aangename wederkennismaking met het kasteel.

De conservator vertelde dat internationale bezoekers heel verschillend reageren op dergelijke Vlaamse invalshoeken om een museum op het gebied van erfgoed origineler te benaderen. De Zuid-Europeanen schenen dat meer dan amusant te vinden. Je verwacht natuurlijk in een klassiek kasteel te komen, wat het ook is, maar er worden vrij moderne narratieve elementen toegevoegd. 'Once upon a Castle' was zo opgezet dat het kasteel vertelde aan de bezoekers. De Britten vonden dat helemaal hun 'cup of tea'. Misschien kwam dat ook omdat het idee van hier kwam en de scenografie van een Brits bureau. Fransen reageerden daar bijvoorbeeld zeer furieus op omdat ze het heiligschennis vonden dat een klassiek kasteel met vele stijlen wordt gemoderniseerd in zijn vertelrelatie met de bezoeker. Het is bijzonder boeiend hoe we daar niet alleen een lokale Pajotse en Vlaamse roeping hebben, maar ook Europees spraakmakend zijn.

Voor grotere restauraties, zoals van het barokpaviljoen, konden tot nu toe geen middelen worden vrijgemaakt. Daarom besliste de Vlaamse overheid gebouw en domein te revaloriseren door middel van een masterplan.

Het te bereiken doel is dat het kasteel van Gaasbeek als museum van de Vlaamse Gemeenschap een inhaalbeweging kan maken om zijn rol als toonaangevend en publieksgericht museum en erfgoedcentrum op een nog hoger niveau in te vullen. Tegelijk is het de bedoeling ook het domein, de historische paviljoenen en de museumtuin te valoriseren in functie van een geïntegreerde toeristische ontsluiting, in samenwerking met de ministers voor Natuur, Toerisme en Onroerend Erfgoed.

Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn het upgraden van het kasteel en de historische gebouwen in het park naar meer hedendaagse museale normen, rekening houdend met de integrale toegankelijkheid en een logisch bezoekerscircuit met inbegrip van de oostvleugel, waarin nu de administratie huist, en de plaatsing van liften. Het herhuisvesten van de administratie, het depot, de bibliotheek en het archief zal uiteraard ook aan bod komen. De optie van een eventuele combinatie met een publieksruimte moet verder worden onderzocht.

De bezoekerscijfers zijn momenteel heel goed. Als men in de huidige constellatie meer bezoekers zou moeten toelaten, is dat niet haalbaar omdat de druk op het kasteel te groot zou worden en het domein daar niet wel bij vaart. Als we nog meer bezoekers willen halen – wat op zich een legitieme doelstelling is –, moeten er structurele dingen gebeuren. Er moet een grotere bezoekersruimte zijn, de administratie moet dan verhuizen.

Het enige discussiepunt dat nog overblijft in het masterplan is de publieksruimte. We gaan een vleugel van het kasteel vrijmaken voor de administratie, het depot, de bibliotheek en het archief. Of we daarnaast ook een publieksruimte moeten maken, moeten we bekijken. Er wordt in het masterplan gesproken over een zaal voor tweehonderd tot driehonderd mensen waar ook concerten kunnen worden gegeven. Dan gaat het ook over de exploitatiekosten. Met de huidige ingrepen kunnen de bijkomende exploitatiekosten wellicht nog worden opgevangen door bijkomende bezoekers. Ik zal straks de fasering van de werken uitleggen om te kijken wanneer er bijkomende exploitatie zou zijn. Als je een echt nieuwe functie toevoegt, namelijk een publieksruimte – zelfs al kan daar iets voor worden gezegd vanuit het masterplan –, dan spreken we over een fundamenteelere bijsturing. Die moeten we nog herbekijken.

Ik heb deze week vernomen dat de administratie het domein Groenenberg zou verlaten. Er is natuurlijk een aardige afstand tussen het domein Groenenberg aan de overkant van de straat en het kasteel zelf, maar als die nieuwe elementen op tafel komen, moeten we dat samen bekijken. Dat is nog een discussiepunt. Voor de rest worden de zaken uitgevoerd.

Op een gegeven moment zal het museum tijdelijk moeten sluiten. De conservator is een zeer vindingrijk man. Er zullen op de een of andere manier ter plaatse wel dingen gebeuren in of met Groenenberg. Het is niet aan mij om dat te beslissen. Er zijn zeker mogelijkheden om dat te doen.

Er zal worden gezocht naar het formuleren van een vernieuwd concept voor de presentatie van de kasteelcollectie en het belevingsgehalte van de historische interieurs, waarin zowel cognitieve, sensuele als emotionele elementen aan bod komen. De mensen die 'Once upon a Castle' of een van de laatste tentoonstellingen hebben bezocht, zullen begrijpen wat daarmee wordt bedoeld.

Er moet ook een langetermijnvisie worden ontwikkeld, niet alleen voor het kasteel maar ook voor het park, de museumtuin en de historische gebouwen die zich in het domein bevinden. De opdracht om dit in een masterplan uit te werken, werd uitgevoerd door het architectenbureau Bogdan & Van Broeck, in samenwerking met Koen Van Syngel voor de museografie en scenografie, Atelier Veldwerk in samenwerking met Atelier Arne Deruyter voor de landschapsarchitectuur en aNNO architecten voor de monumentenzorg.

De visie van waaruit de opdrachtnemers dit masterplan hebben uitgewerkt, vertrekt vanuit een gedurfde en creatieve blik op dit bijzonder waardevolle erfgoed en de complexe betekenis ervan voor ons allen. De zorg, in de letterlijke zin van het woord, voor het monument en het domein wordt hier niet gezien als een bevroren van wat ooit was maar als het begeleiden en faciliteren van een permanent proces van verandering op een zo hoog mogelijk kwalitatief niveau, met een maximale maatschappelijke relevantie en een betekeniswaarde voor de bezoeker vandaag.

De bestaande kwaliteiten van het parklandschap worden versterkt op basis van historisch bronnenmateriaal: omvorming van het park met steriel kijkgroen, wat de huidige situatie is – ik citeer hier de terminologie van de architecten en de landschapsarchitecten –, tot een ervaringslandschap waarin zien, ruiken, voelen en de relatie met de dieren een rol spelen, met een opgewaarderd ecologisch beheer en – nu komt er een heel mooi woord – een gedeeltelijke verruiging. Men zegt dat wat er op dit ogenblik te zien is vanaf de binnenplaats van het kasteel, vrij netjes en mooi is, wat een soort van adaptatie is van een gegeven moment. Men wil terugkeren naar het iets ruigere van ervoor. Dat wordt nog een interessante discussie. Daarbij wordt de synergie tussen museumtuin en kasteel versterkt. Dat is een boeiende discussie tussen verschillende scholen. Dat maakt van de ogenschijnlijk harmonische relatie tussen natuur en cultuur een interessante discussie. Diegenen die de voorgeschiedenis van dit domein kennen, weten wat ik daarmee bedoel.

Het kasteel zelf wordt integraal toegankelijk gemaakt voor het publiek, onder meer door het upgraden en herbenutten van de huidige kantoorvleugel, het integreren van twee liften die de verschillende niveaus ook voor mensen met een beperkte mobiliteit toegankelijk zullen maken en tevens toegang zullen geven tot een panoramisch uitkijkpunt op de toren, en het herwaarderen van de historische ruimtes, die aangevuld worden met meer flexibele ruimtes voor vrije kunstinterventie, documentaire tentoonstellingen, studie en educatieve ateliers. Het architectenbureau stelt een nieuw bouwprogramma voor, dat voorziet in kantoren, depotruimtes, atelier, technische ruimte, bibliotheek, archief, concertzaal – dat is

een discussiepunt –, foyer en keukeninfrastructuur. Deze cluster kan – dat is men nu aan het bekijken – integraal ondergebracht worden ofwel onder de Franse tuin ofwel onder het terrasvormige, hoger gelegen deel van de museumtuin. Ook dat vormt een interessante architecturale discussie. Zo kan geen invasieve architecturale entiteit ontstaan in het landschap, maar wel subtiele synergie.

De volledige scenografie van het museum wordt herdacht en hertekend in functie van de verschillende bezoekersprofielen. Daarbij zal de nodige duurzame, digitale infrastructuur worden ingezet.

De gemeente Lennik werd betrokken bij het masterplan. Nog voor de gunning aan het architectenbureau Bogdan & Van Broeck werd de schepen van Cultuur geïnformeerd over de mogelijke ambities van een dergelijk plan. Het huidige college van burgemeester en schepenen kreeg van de directeur van het kasteel van Gaasbeek een presentatie in 2014 en er is kortgeleden een overleg en informatie-uitwisseling over het masterplan geweest met het voltallige college.

Wie werd er allemaal betrokken bij de opmaak van dit masterplan? Het Agentschap Facilitair Bedrijf heeft dit project begeleid in samenwerking met Kunsten en Erfgoed en het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI). In de stuurgroep werden ook de collega's van Onroerend Erfgoed, het Agentschap voor Natuur en Bos en Toerisme Vlaanderen van bij de aanvang betrokken.

De fasering van de in het masterplan voorziene werken verloopt volgens volgende prioriteiten. Het urgentst zijn de 17e-eeuwse historische gebouwen die in het park staan: het 'lustpaviljoen', een barokpaviljoen uit het eerste kwart van de 17e eeuw met uniek stucwerk aan het plafond, en de aanpalende kapelaanwoning en de kapel, die een kostbaar schilderij van de 17e-eeuwse kunstenaar Gerard Seghers bewaart. Beide gebouwen dienen dan ook prioritair aangepakt te worden, gevolgd door de triomfboog. Hier is het de bedoeling dat men in 2016 begint met de uitvoering van de restauratie. Dit jaar wordt nog voor allerlei procedures gebruikt.

In een tweede fase wordt de herhuisvesting van administratie, depot, bibliotheek en archief, eventueel gecombineerd met een publieksruimte, onder handen genomen. Pas wanneer dit gerealiseerd is, kan de oostvleugel van het kasteel, waarin zich momenteel kantoren, archief, bibliotheek en technische ruimtes bevinden, worden gerenoveerd en integraal toegankelijk worden gemaakt voor het publiek. Men zou in 2017 aan de uitvoering van de nieuwbouw beginnen, voor de verplaatsing van de administratie. Hoe groot en waar, dat moet bekeken worden. Uiteindelijk zou de renovatie van het kasteel, uiteraard na de verhuizing, plaatsvinden in 2018. Daaraan zou de integrale toegankelijkheid worden gekoppeld.

Na de uitvoering van alle werken kan de scenografie worden aangepakt, om het museum volledig klaar te maken voor het publiek. Dat zou in 2019 gebeuren. Parallel met deze drie bouwfases kan de aanpak van park en museumtuin verlopen. Afhankelijk van de hier gemaakte keuzes, uiteraard in overleg met het Agentschap voor Natuur en Bos, kan de activering van het landschap over meerdere jaren worden gespreid.

Wanneer er een gelijkere frequentie is gevonden tussen het masterplan en het Agentschap voor Natuur en Bos, neem ik aan dat het renoveren van de gebouwen, zoals ik ze net heb opgenoemd, iets complexer en omvangrijker is dan het parkgegeven, dat, zelfs al kan het over meerdere jaren worden gespreid, toch minder omvangrijk is.

De voorzitter: De heer Doornst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, ik wil u echt speciaal bedanken voor dit zeer concrete en goed gestoffeerde antwoord. Wij zijn daar vanuit onze regio heel blij mee. Dit is een kasteel dat toch ook een doorgangsfunctie heeft naar de bredere regio. Nu stopt men te veel aan de poorten van het kasteel. Met die invulling kunnen wij de hele regio laten ontdekken. In die zin is het goed dat de regio Pajottenland-Zennevallei daarin ook gekend wordt.

Ik vond ook dat het Park Groenenberg daarin niet kan worden genegeerd. Dat is de overkant van de straat. Dat heeft eigenlijk ook een enorme potentie. Ook de brug van dat kasteel wordt te veel naar beneden gehaald. De combinatie is heel zinvol met het oog op een bredere benadering.

We moeten er goed op letten dat we de draagkracht, de toevloed, in het oog houden. Het is op zaterdag en zondag soms al heel druk. We moeten dat in het oog houden. Er moet een evenwicht zijn tussen het parktoerisme, met het historisch erfgoed van het kasteel zelf, en het cultureel-innovatieve. Ik hoor toch dat kunstenaars, gesteund door de conservator, in het oog houden hoe zij daar cultureel-artistieke innovatie een plaats kunnen geven.

Dan is er ten slotte dat ruigere karakter. Het zegt ons toch wel iets om dat in te vullen. Als u dat met het lustpaviljoen kunt combineren, zijn er wel mogelijkheden. Ik dacht u daar een beetje mee uit te lokken. Wij willen dat toch wel breder invullen. Ik zal graag proefondervindelijk eens met minister Schauvliege bekijken hoe we dat ruigere karakter met dat lustpaviljoen kunnen combineren.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Men kan hier spreken van vijftig tinten gaas in plaats van grijs: het verruigen en de intense beleving.

Ik kan enkel beamen wat de heer Doomst net zei: die investering is voor de Vlaamse Rand een belangrijke mijlpaal. Het masterplan steekt, met zijn fasering, goed in elkaar. Men zorgt eerst voor de kantoorruimte. Dan kan men opnieuw plaats vrijmaken en zo tot een geheel komen in 2019. De minister kan daar dan, als alles naar wens verloopt, een plechtig moment aan breien.

Ik ben verheugd met uw antwoord, minister, en ik kijk er dan ook naar uit om die werken te zien beginnen, in het belang van ons cultureel erfgoed, dat wij toch allemaal hoog in het vaandel dragen. Zeker in Vlaams-Brabant, waar we er terecht fier mogen op zijn, en waar het ook een Europese en zelfs een internationale uitstraling krijgt. Wij zullen in 2019 niet moeten onderdoen voor Buckingham Palace.

Ik volg u wat betreft het draagvlak. Je hebt het natuurlijk weinig in de hand. Als mensen daar willen zijn, zullen toch eens het parkeerbeleid en de ontvangstruimte moeten worden bekeken in het licht van bereikbaarheid en opening enzovoort. Ik heb er alleszins een goed oog in.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.